

Науково-випробувальний комплекс: історія створення та функціонування

Науково-випробувальний комплекс створений для **підвищення ефективності та результативності наукових досліджень в інтересах оборони держави**, а також **комплексного підходу** до науково-технічного супроводження на всіх етапах життєвого циклу зразків озброєння та військової техніки, їх стандартизації та уніфікації, підвищення ефективності наукових досліджень та виконання оперативних завдань командування на більш високому науково-технічному рівні.

Науково-випробувальний комплекс створений на базі Центрального науково-дослідного інституту озброєння та військової техніки Збройних Сил України, Державного науково-дослідного інституту авіації, Державного науково-випробувального центру Збройних Сил України, Науково-дослідного центру Збройних Сил України “Державний океанаріум”. У 2013 році до складу комплексу був прийнятий Харківський національний університет Повітряних Сил ім. Івана Кожедуба.

Комплекс створений з метою:

впровадження комплексного підходу до науково-технічного супроводження всіх етапів життєвого циклу зразків озброєння та військової техніки (ОВТ), їх стандартизації та уніфікації;

узгодження і розподілу завдань та відповідальності учасників, координації їх діяльності в процесі науково-технічних досліджень та науково-технічного супроводження всіх етапів життєвого циклу зразків ОВТ;

підвищення ефективності наукових досліджень та виконання завдань відповідно до статутів і положень учасників;

інтеграції наукової, науково-технічної та випробувальної діяльності учасників та проведення спільних досліджень зі створення (модернізації) зразків ОВТ;

спільного виконання учасниками інших завдань у сфері наукової та науково-технічної діяльності відповідно до положень і статутів учасників;

всебічного розвитку та удосконалення навчальної, лабораторно-експериментальної та полігонно-випробувальної бази учасників;

збереження і розвитку наукових шкіл учасників; удосконалення організації підготовки та підвищення кваліфікації наукових кадрів учасників;

ефективного використання кадрового наукового потенціалу, науково-дослідної та випробувальної бази учасників;

доступу до інформаційних ресурсів довідково-інформаційних баз учасників згідно з діючими вимогами нормативно-правових актів щодо інтелектуальної власності, охорони державної таємниці, технічного захисту інформації, а також захисту іншої інформації з обмеженим доступом.

У науково-випробувальному комплексі постійно ведеться робота з пошуку та реалізації **нових шляхів підвищення результативності наукових досліджень** у військово-технічній галузі. Сьогодні в рамках науково-випробувального комплексу налагоджена тісна співпраця з підприємствами та установами оборонно-промислового комплексу України та з міністерствами і відомствами, що відповідають за формування військово-технічної політики.

Зокрема укладено угоди про науково-технічне співробітництво з Державним концерном «Укроборонпром» та іншими підприємствами оборонно-промислового комплексу України державної та недержавної форм власності. Крім того, організована **ефективна взаємодія** науково-випробувального комплексу з науковими





установами Національної академії наук України в рамках співпраці із Секцією оборонних проблем при Президії НАН України та діючої Міжвідомчої координаційної експертної ради МО України та НАН України з питань експлуатації, ремонту і модернізації авіаційної техніки.

Продовжується нарощування рівня функціональної взаємодії за військово-технічним напрямом науково-випробувального комплексу з іншими науково-дослідними установами: науковими центрами видів Збройних Сил України, вищими навчальними закладами Міністерства оборони України та вищими навчальними закладами Міністерства освіти і науки України.

Основною формою діяльності ради науково-випробувального комплексу є засідання, хід та результати яких відображаються в протоколах засідань. Виїзні засідання проводяться щоквартально на базі одного з учасників комплексу.

Учасники науково-випробувального комплексу постійно працюють над підвищенням результативності наукових досліджень у військово-технічній галузі.

Можна відслідкувати динаміку цього розвитку. Якщо на перших засіданнях розглядалися організаційні питання щодо створення та початку спільної роботи учасників науково-випробувального комплексу, то, починаючи з липня 2013 року, запроваджені нові форми роботи. Були висвітлені актуальні та нагальні проблеми, що стоять перед Збройними Силами України, та запропоновані конкретні шляхи їх вирішення. Відмінною особливістю всіх наступних засідань є залучення представників підприємств обороно-промислового комплексу України та інших зацікавлених структур (представників інших міністерств та відомств, що беруть участь у формуванні військово-технічної політики в державі).

Так, розглядалися такі питання:

стан справ і проблемні питання суб'єктів комплексу у сфері випробувальної діяльності, хід проведення випробувань нових (модернізованих) зразків озброєння та військової техніки;

шляхи розвитку озброєнь родів та видів Збройних Сил України;



шляхи розвитку тренажерних комплексів для потреб Повітряних Сил Збройних Сил України;

стан та шляхи розвитку засобів ураження та боеприпасів – та питання сьогодення: забезпечення підвищення бойової спроможності сил АТО.

Рішення, що приймалися на засіданнях Ради, були спрямовані на ініціювання або активізацію робіт з таких питань:

розробка концепції застосування технічних засобів навчання під час підготовки льотних екіпажів (льотчиків) та відповідних програм підготовки з урахуванням наявності тренажерної бази з наростаючим функціоналом виконуваних завдань;

створення касетних бойових частин з високоточними бойовими елементами;

введення в дію проекту наказу Міністерства оборони України “Про затвердження Інструкції про прийняття на озброєння (постачання) Збройних Сил України зразків ОВТ, які розроблені підприємствами в ініціативному порядку”;

розвиток полігонів “Гончарівський” та “Десна”, що визначені як полігони для проведення випробувань Державним науково-випробувальним центром Збройних Сил України;

створення нових повітряних мішеней для забезпечення випробувань ОВТ та засобів ураження;

проведення льотних досліджень мотодельтапланів Т-2М виробництва Державного підприємства “ДКБ авіації загального призначення” з метою оцінки можливості прийняття їх на озброєння ЗС України;

розробка нових або застосування існуючих легких і надлегких літальних апаратів вітчизняної розробки та виробництва для розвідки, РЕБ, ударних завдань та транспортних перевезень;

проведення дослідних випробувань безпілотних авіаційних комплексів, що розроблені та виготовлені вітчизняними підприємствами.

За результатами роботи комплексу були відкриті нові дослідно-конструкторські роботи, запропоновані нові підходи до вирішення актуальних задач, що стоять перед Збройними Силами України щодо оснащення їх озброєнням та військовою технікою.

О. М. Рябець, кандидат технічних наук, старший науковий співробітник (Центральний науково-дослідний інститут озброєння та військової техніки Збройних Сил України)